Dosarul nr. 2p/s-47/2025
(2-25008566-12-2p/s-23012025-1)

H O T Ă R Â R E
În numele Legii

26 iunie 2025 mun. Chișinău

Judecătoria Chișinău (sediul Centru)
Instanţa compusă din:
Preşedintele şedinţei,
Judecătorul Cazacu Grigorii
grefier Burghelea Diana

examinînd în ședință publică cauza civilă la cererea lui Lungu Feodora reprezentată de avocatul Avram Mihail intervenient accesoriu Primăria orașului Sîngera, mun. Chișinău privind instituirea măsurii de ocrotire judiciară în privința persoanei fizice *****,

c o n s t a t ă:

La data de 21.01.2025 Lungu Feodora prin intermediul avocatului Avram Mihail s-a adresat cu cererea despre instituirea măsurii de ocrotire judiciară în privința persoanei fizice *****, indicînd drept persoane interesate Primăria orașului Sîngera, mun. Chișinău.

În motivarea cererii petiționara Lungu Feodora a indicat, că este născută la ***** și la ***** s-a căsătorit cu Lungu Stepan, născut la ***** și în familia s-au născut trei copii Lungu Tatiana, născută la *****, Lungu Aliona, născută la ***** și *****, născut la *****, care s-a născut cu dificiențe fizice și psihice. De mic copil medicii le-au diagnotizat cu sindromul „paralizie cerebrală infantilă” și alte boli fizice și mic copil fiul ***** s-a dezvoltat foarte problematic, nu se poate mișca de sinestătător, utilizează scaunul cu rotile, nu se dersevește de sine stătător, vorbește clar, dar cu fraze scurte mintale”.

Susține că, fiul ***** este invalid din copilărie de gradul I și primește pensie de invaliditate, a rămas la îngrijirea permanentă a lor în casa părintească, iar după decesul soțului, el a rămas la îngrijirea mamei, Lungu Feodora, care îl îngrijește pe deplin, adică îi pregătește mâcarea și îl ajută să-l hrănesc, îi spală hainele, ca să fie permanent îmbrăcat cu haine curate, îl spală, are grijă ca să fie sistematic văzut de medici, cu acordarea asistenţei medicale necesare.

Declară că, la *****, soțul Lungu Stepan a decedat, și în așa mod Lungu Feodora și copii lor, inclusiv feciorul *****, au devenit moștenitori asupra patrimoniului, însă la deschiderea procedurii succesorale s-a depistat, că este imposibil de hotărît această chestiune, deoarece copilul, ***** este cu dificiențe mintale și fizice, din care

considerente a fost cerută instituirea măsurii de ocrotire judiciară asupra fiului ***** și a intereselor patrimoniale ale acestuia.

Astfel, menționează că, în acest sens, la 30.09.2024 a fost efectuată expertiza extrajudicară psihiatrică, care potrivit, Concluziiei Raportului de expertiză extrajudicară nr. ***** din 30.09.2024, efectuată de către Centrul de Medicină Legală al Ministerului Sănătății al Republicii Moldova: a) „expertizatul ***** Stepan suferă ***** cronică: „*****”.

Indică că, ***** Stepan s-a născut cu dezabilități severe și deține gradul I de invaliditate, se află la evidența medicului psihiatru din cadrul Centrului de Sănătate Botanica mun. Chișinău cu diagnoza F. 72 „***** și necesită îngrijire, supraveghere și reprezentare permanentă, nu poate de sine stătător să i-a cele mai elementare decizii sau să încheie tranzacții cu caracter civil, iar ea este cea mai apropiată din anturajul persoanei fizice *****, este mama lui, iar ***** Stepan se află la întreținerea și îngrijirea permanentă a petiționarei Lungu Feodora, care îl asigură cu hrană, îmbrăcăminte, medicamente și supraveghere, deoarece ***** Stepan, deținând gradul II (doi) de invaliditate, dispune de pensie lunară care urmează de a fi ridicată, necesită să urmeze regulat tratament de menținere a stării de sănătate, dar din motiv că nu este instituită măsura de ocrotire judiciară, petiționară Lungu Feodora întâmpină dificultăți în activitatea zilnică de întreținere și îngrijire a persoanei fizice *****, ne având statut de tutore. Astfel, luând în considerație dificultățile pe care le întâmpină persoana fizică ***** Stepan în ceia ce privește urmarea tratamentului sistematic, ridicarea pensiei lunare, încheierii tranzacţiilor cu caracter civil, posibilitatea de a beneficia de ajutor material și alocații în lipsa hotărârii de instituire a măsurii de ocrotire judiciară, motive pentru care declară, că este de acord de a fi numită tutore asupra persoanei fizice ***** Stepan și asupra drepturilor patrimoniale ale acestuia.

Solicită Lungu Feodora instituirea în privința persoanei fizice *****, născut la ***** IDNP***** măsura de octotire judiciară sub forma tutelei, pe un termen de 10 (zece) ani de la data rămînerii definitive a hotărîrii judecătorești, precum și desemnarea în calitate de tutore al persoanei fizice *****, născut la ***** IDNP*****, Lungu Feodora născută la ***** IDNP *****.

În ședința de judecată Lungu Feodora a susţinut integral cererea și a solicitat admiterea acesteia.

Reprezentantul petiționarei Lungu Feodora, avocatul Avram Mihail a solicitat admiterea cererii.

***** a fost transportat în ședința de judecată.

Persoana interesată Primăria orașului Sîngera, mun. Chișinău, în ședința de judecată nu s-a prezentat, a depus la data 28.02.2025 referința în care a menționat că recunoaște cererea înaintată de către ă, înaintată de Lungu Feodora, născută la *****, locatara or. Sîngera. str. ***** și Sfînt. nr. 120. cu privire la instituirea măsurii de ocrotire judiciară sub forma de tutelă în privința, fiului său, *****, născut la *****, care este încadrat în grad de dizabilitate din copilărie, și care suferă de maladie psihică cronică: „*****, stă la evidența asistentului social al Primăriei or. Sîngera și este

monitorizat sistematic. Din cauza maladiei psihică cronică: *****, iar unica persoană care, poate avea grijă de *****, este mama lui, Lungu Feodora, deoarece tata, Lungu Ștefan Timofeevici, este decedat din data de *****. Astfel, Primăria or. Sîngera consideră oportun stabilirea măsurii de ocrotire judiciară în privința lui *****, cu recomandarea desemnării, cet. Lungu Feodora, în calitate de ocrotitor al acestuia.

Conform prevederilor art. 103 Cod civil, instanța de judecată stabilește termenul pentru care se instituie măsura de ocrotire judiciară sub forma curatelei sau tutelei, care poate fi de maximum 5 ani. Prin derogare de la alin. (1), în cazul instituirii tutelei, instanța de judecată, în baza Raportului de expertiză psihiatrică, nu există semne vădite că starea persoanei se va înbunătăți, poate stabili, prin hotărâre motivată, un termen de pînă la 10 ani.

Mai indică că, din considerație concluziile Raportului de expertiză psihiatrică, prezentat ca probă de către petiționar, din care se denotă cu certitudine că, este puțin probabil ca starea persoanei fizice a lui *****, născut la *****, se va îmbunătăți, pronosticul pe termen lung în vederea unei ameliorări semnificative sau însănătoșirii este mai mult ca rezervat, astfel, Administrația Publică Locală a or. Sîngera consideră că, este posibil ca instanța de judecată să dispună instituirea tutelei pe un termen de 10 ani, cu desemnarea mamei lui, Lungu Feodora în calitate de tutore.

Audiind petiționara, reprezentantul petiționarei, examinând materialele dosarului, instanţa de judecată consideră cererea întemeiată şi pasibilă de a fi admisă integral, din următoarele raționamente.

Conform art.302 alin. (1) lit. a) și alin. (2) lit. a) Cod de procedură civilă,

(1) În procedura privind măsurile de ocrotire se examinează cauzele:

a) de instituire, reînnoire sau revocare a unei măsuri de ocrotire judiciare (ocrotire provizorie, tutelă sau curatelă);

b) de modificare a condiţiilor în care se exercită o măsură de ocrotire judiciară;

c) de desemnare şi revocare a ocrotitorului provizoriu, curatorului, tutorelui, membrilor consiliului de familie, curatorului supleant, tutorelui supleant, curatorului special, tutorelui special;

d) de contestare a deciziilor consiliului de familie sau a autorităţii tutelare în orice aspect ce ţine de măsura de ocrotire contractuală sau judiciară;

e) de contestare a faptului producerii efectelor unui mandat de ocrotire în viitor, de suspendare, revocare a mandatului de ocrotire în viitor, precum şi de acordare a unor împuterniciri suplimentare mandatarului sau unui mandatar special;

f) de soluţionare a altor chestiuni privind măsurile de ocrotire contractuale sau judiciare care, conform legii, sînt de competenţa instanţei de judecată.

(2) Cererea de pornire a procesului privind măsura de ocrotire se depune, la alegerea petiţionarului:

a) la instanţa judecătorească de la domiciliul sau reşedinţa temporară a persoanei în privinţa căreia este instituită sau se solicită instituirea unei măsuri de ocrotire (denumită în sensul prezentului capitol – persoană fizică), inclusiv de la locul aflării instituţiei de tratament sau instituţiei sociale în care este stabilită aceasta;

b) la instanţa judecătorească de la domiciliul sau reşedinţa temporară a ocrotitorului provizoriu, curatorului, tutorelui sau mandatarului împuternicit prin mandat de ocrotire în viitor.

(3) Instanţa de judecată care examinează cererea de pornire a procesului privind măsura de ocrotire solicită dosarul personal de la autoritatea tutelară de la domiciliul persoanei fizice. După rămînerea irevocabilă a hotărîrii judecătoreşti în procesul privind măsura de ocrotire, instanţa de fond va restitui dosarul personal autorităţii tutelare de la domiciliul persoanei fizice, care îl va păstra cel puţin pînă la decesul acesteia.

Articolul 307. Cuprinsul cererii de instituire a măsurii de ocrotire judiciare

(1) Cererea de instituire a măsurii de ocrotire judiciare trebuie să cuprindă:

a) date cu privire la identitatea persoanei în privinţa căreia se solicită instituirea măsurii de ocrotire;

b) expunerea circumstanţelor, în sensul art.48^{28} din Codul civil, care impun instituirea măsurii de ocrotire judiciare şi argumentarea solicitării măsurii de ocrotire respective;

c) date cu privire la persoanele propuse a fi însărcinate cu ocrotirea;

d) date cu privire la persoanele care fac parte din anturajul persoanei fizice, enumerate la art.48^{30} alin.(1) din Codul civil;

e) date cu privire la medicul care tratează persoana în privinţa căreia se solicită instituirea măsurii de ocrotire şi datele de contact ale acestuia, dacă îi sînt cunoscute solicitantului;

f) situaţia familială, financiară şi patrimonială a persoanei în privinţa căreia se solicită instituirea măsurii de ocrotire judiciare, în măsura care îi este cunoscută.

(2) La cerere se va anexa raportul de expertiză extrajudiciară psihiatrică a persoanei în privinţa căreia se solicită instituirea măsurii de ocrotire, eliberat cu cel mult 2 luni înainte de data depunerii cererii. Lipsa raportului de expertiză extrajudiciară psihiatrică nu este temei pentru a nu da curs sau a restitui cererea de instituire a măsurii de ocrotire judiciară.

(3) Solicitantul poate lăsa la discreţia instanţei de judecată alegerea măsurii de ocrotire judiciare, indicînd acest lucru în cerere.

(4) Dacă persoana fizică a întocmit un mandat de ocrotire în viitor sau în privinţa acesteia este instituită o măsură de ocrotire judiciară, petiţionarul se va expune asupra informaţiilor respective şi, după caz, despre instanţa de judecată care a dispus instituirea măsurii de ocrotire.

Potrivit art. 65 Cod civil,

(1) Persoana fizică care a atins majoratul sau care a dobîndit capacitate deplină de exerciţiu pe altă cale legală şi care, în urma unei boli mintale ori a unei deficienţe fizice, mintale sau psihologice, nu poate, în mod deplin, conştientiza acţiunile sale ori exprima voinţa poate beneficia de o măsură de ocrotire, instituită în funcţie de starea sau situaţia sa.

(2) Dacă nu s-a dispus altfel, măsura de ocrotire are ca scop ocrotirea atît a persoanei, cît şi a intereselor patrimoniale ale acesteia. Măsura de ocrotire poate fi limitată la unul din aceste două domenii.

(3) Măsurile de ocrotire pot fi contractuale (contractul de asistenţă, mandatul de ocrotire în viitor) şi judiciare (ocrotirea provizorie, curatela, tutela).

(4) Toate măsurile de ocrotire se instituie şi se exercită în condiţiile respectării drepturilor şi libertăţilor fundamentale şi a demnităţii persoanei. Măsurile de ocrotire urmăresc interesul şi bunăstarea persoanei în privinţa căreia se instituie şi favorizează, pe cît este posibil, autonomia acesteia.

(5) Viaţa sexuală constituie o componentă a vieţii private şi a libertăţii individuale, iar orice restricţie a acesteia trebuie să fie legitimă, adecvată şi proporţională scopului urmărit.

(6) La luarea oricărei decizii care vizează persoana în privinţa căreia este instituită o măsură de ocrotire (persoana ocrotită) sau interesele patrimoniale ale acesteia, instanţa de judecată, autoritatea tutelară şi persoana însărcinată cu ocrotirea (asistentul, mandatarul împuternicit prin mandat de ocrotire în viitor, ocrotitorul provizoriu, curatorul, tutorele, membrii consiliului de familie) vor acorda prioritate dorinţelor şi sentimentelor persoanei ocrotite, exprimate de sine stătător sau, la solicitarea acesteia, cu ajutorul persoanei de încredere. Dorinţele şi sentimentele persoanei ocrotite vor avea prioritate, chiar dacă sînt susceptibile de a expune persoana ocrotită unui anumit risc, cu excepţia cazului în care ea se expune unui risc grav ce nu poate fi diminuat prin întreprinderea anumitor măsuri suplimentare.

(7) Persoana de încredere este orice persoană aleasă liber de către persoana ocrotită pentru a fi asistată în comunicare. În absenţa unei alegeri, persoana de încredere, solicitată de persoana ocrotită, va fi desemnată de către centrul comunitar de sănătate mintală.

Conform art. 92 Cod civil

(1) Măsura de ocrotire judiciară poate fi instituită de către instanţa de judecată doar în cazul în care aceasta este necesară şi dacă persoana nu este ocrotită suficient prin aplicarea dispoziţiilor legale privind obligaţia de întreţinere a soţului şi a rudelor, privind regimul bunurilor comune ale soţilor, privind asistenţa la luarea deciziei sau prin mandatul de ocrotire în viitor a persoanei respective.

(2) Măsura de ocrotire judiciară trebuie să fie individualizată şi proporţională gradului în care, în urma unei boli mintale sau deficienţe fizice, mintale sau psihologice, persoana nu îşi poate conştientiza acţiunile ori exprima voinţa.

Conform art. 102 Cod civil,

(1) În privinţa persoanei care, fără a fi lipsită complet de discernămînt, are nevoie, în temeiul dispoziţiilor art.65 alin.(1), să fie asistată în mod continuu poate fi instituită măsura de ocrotire judiciară sub forma curatelei.

(2) Curatela se instituie doar dacă prin ocrotirea provizorie nu se va putea asigura ocrotirea suficientă a persoanei.

(3) În privinţa persoanei care, în temeiul dispoziţiilor art.65 alin.(1), trebuie să fie reprezentată în mod continuu poate fi instituită măsura de ocrotire judiciară sub forma tutelei.

(4) Tutela se instituie doar dacă nici prin ocrotirea provizorie şi nici prin curatelă nu se va putea asigura ocrotirea suficientă a persoanei.

Potrivit art. 103 Cod civil,

(1) Instanţa de judecată stabileşte termenul pentru care se instituie măsura de ocrotire judiciară sub forma curatelei sau tutelei, care poate fi de maximum 5 ani.

(2) Prin derogare de la alin.(1), în cazul instituirii tutelei, instanţa de judecată, în baza raportului de expertiză psihiatrică care confirmă că, avînd în vedere stadiul dezvoltării ştiinţei, nu există semne vădite că starea persoanei se va îmbunătăţi, poate stabili, prin hotărîre motivată, un termen de pînă la 10 ani.

În ședința de judecată s-a constatat că, potrivit raportului de expertiză extrajudiciară nr. 20245A05665 din 30.09.2024, efectuată de către Centrul de Medicină Legală al Ministerului Sănătății al Republicii Moldova (f.d. 26-28) s-a stabilit că:

1) „***** Stepan suferă ***** cronică: „*****, care deterioreză profund multiplefuncțiile - *****.
2) ***** Stepan ca urmare a *****
3) Reieșind din starea psihică ***** Stepan nu poate participa în ședința de judecată la momentul actual.
4) Având în vedere stadiul dezvoltării științei, este puțin probabil ca starea lui ***** Stepan se va înbunătăți, maladie psihică cronică de care suferă susnumtul este boală ireversibilă, pronsticul pe termen lung în vederea unei ameliorări semnificative sau însănătoșirii este mai mult ca rezervat”.

În ședința de judecată s-a stabilit că, ***** Stepan este fiul lui Lungu Feodora.

Prin urmare, instanța de judecată constată, că pentru apărarea drepturilor și intereselor legitime ale lui ***** Stepan, este necesară instituirea unei măsuri de ocrotire judiciară și desemnarea unui tutore. Avînd în vedere că, Lungu Feodora este mama lui ***** instanța de judecată consideră necesar de a o desemna pe Lungu Feodora în calitate de tutore al persoanei fizice ***** Stepan.

Potrivit art. 308^{11} alin. (2) Cod de procedură civilă,

(2) La instituirea măsurii de ocrotire judiciare, instanţa de judecată, obligatoriu, se pronunţă cu privire la privarea dreptului la vot stabilit de Codul electoral. Persoana este privată de dreptul la vot dacă nu întruneşte unul sau mai multe din următoarele criterii:

a) persoana înţelege informaţiile relevante pentru decizia pe care trebuie să o ia;

b) persoana apreciază implicaţiile acestor informaţii pentru propria ei situaţie;

c) persoana are capacitatea de a compara opţiunile disponibile;

d) persoana poate alege opţiunea dorită.

Avînd în vedere cele menționate, instanța de judecată ajunge la concluzia că sunt întrunite prevederile art. 308^{11} alin. (2) Cod de procedură civilă și ***** Stepan urmează a fi privat de dreptul la vot, stabilit de Codul electoral.

în conformitate cu articolele 236, 238-241 din Codul de procedură civilă al Republicii Moldova, instanţa de judecată,

h o t ă r ă ş t e :

Se admite integral cererea lui Lungu Feodora reprezentată de avocatul Avram Mihail intervenient accesoriu Primăria orașului Sîngera, mun. Chișinău privind instituirea măsurii de ocrotire judiciară în privința persoanei fizice *****.

Se instituie în privința persoanei fizice *****, născut la ***** IDNP***** măsura de octotire judiciară sub forma tutelei, pe un termen de 10 (zece) ani de la data rămînerii definitive a hotărîrii judecătorești.

Se desemnează în calitate de tutore al persoanei fizice *****, născut la ***** IDNP*****, Lungu Feodora născută la ***** IDNP *****.

Se privează *****, născut la ***** IDNP***** de dreptul la vot, stabilit de Codul electoral.

Hotărîrea judecătorească definitivă, prin care ***** este privat de dreptul la vot, urmează a fi adusă la cunoștința Comisiei Electorale Centrale.

Hotărârea cu drept de apel la Curtea de Apel Centru în termen de 30 zile din data pronunţării dispozitivului hotărârii, prin intermediul Judecătoriei Chișinău (sediul Centru).

Preşedintele şedinţei,
Judecătorul Cazacu Grigorii